

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 60 Lel
 Félévre 30
 Negyedévre . . . 15
 Egyes szám ára 1-50 L.
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lap szellemi részét illető min-
 den közlemény intézendő.
 Kladóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.,
 hová az előfizetések és hir-
 detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

A felelősségérzet hiánya.

A világháború szenvedéseit átvergődött emberiség olyan lelki elváltozásokat szenvedett, amelyeket minden merészség és nagyozás nélkül betegségnek lehet nevezni. Ehhez a betegséghez nemcsak az erkölcsi lezüllés, az önzés elhatalmasodása, a könyök- és konjunkturapolitika, a minden eszközzel való kizsákmányolási szándék számít, hanem egy olyan tünet is, amely észrevétlenül, de annál biztosabban fertőzte meg az európai társadalmakat.

A felelősségérzet hiánya ez a betegség. Jóllehet, hogy nagyrésztben a már felsorolt lelkielváltozások önkéntértetődő kísérője, illetve függvénye, mégis azoknál annyival szomorubb elváltozás, hogy a felelősségérzetnek nem volna szabad mindenkiéből kiviesnie. Ma azonban a köz- és magánéletben a felelősségérzet abszolút hiányával hallunk megjegyzéseket és kijelentéseket. Az emberiség mintha elvesztette volna azt a biztos fonalat, melyhez tetteit és kijelentéseit alkalmazta eddig. Elveszett az a mérővessző, amelyhez az emberek az egymáshoz viszonyított szereplést hozzámérték. Régebben az adott szó és a kimondott szó szentség volt, manapság a

legtöbb esetben csak arra szolgál, hogy ellepezze az álnok terveket és cselekedeteket. Manapság a szavakat nem arra használják, hogy kifejezzenek vele valamit, hanem, hogy elleplezzenek. A beszéd ma-holnap csak a naivok előtt lesz szentség. Ha nem vesznek róla irást, a kimondója elfelejti, megtagadja. Pedig, de szentséges dolog a beszéd, isteni adomány, mellyel nem visszaélni, de élni kell tudni. Sajnos, ma már olyan súlytalannak tekintik, mint amilyen könnyen az ajkon kirepül. Mintha nem állana a kimondott szó mögött az egész ember, az egész lény, az egész lelkiismeret.

Hála Istennek, sikerült eljutnunk oda, hogy mindent kétféle módon lehet magyarázni. — Ezt mondtam, de nem így értettem. Kimagyarázom magamat és nem létezik jogász, aki megfogjon benne. Az elromlott emberiség törtétele közben nem gondol a kimondott szóra. Mert kimondja és el is felejt, mert el akarja felejtetni. Nem akar gátat alkotni önmagából. Mint egy elromlott felhuzott óra, mely a lassító fogak hiánya miatt örült módon jár, keresztül vágat mindenben. Képzelt célja az önmaga érdeke, valódi célja pedig semmi, mert nincsen semminek se a tu-

datában. De ez a helyzet elég ok arra, hogy mindenki csak önmagának tartozzon felelősséggel s annak megbírálásában senki mást ne tartson illetékesnek. Mindenki országok sorsát gondolja képességei által intézni. S arra hivatkozva, hogy a mai beteg emberiség nem hivatott az ő tetteit elbírálni, nem engedi magát kritizáltatni, halad a maga önféjű útján.

Felelősséget nem érzünk másokkal szemben, mert úgy gondoljuk, hogy a beteg emberiség nem hivatott a mi felelősségünk elbírálására. Arra nem gondolunk, hogy mi is a beteg emberiség egyedei vagyunk s hogy az emberiség éppen azért beteg, mert mi az ilyen fellengős önfelelősségrevonással leszünk beteggekké s fertőzzük meg többi embertársainkat is.

Bábel toronyának építésénél az Ur a népek nyelvét úgy összezavarta, hogy nem értették meg egymást. Maholnap mi is ott fogunk tartani.

— **A reformátusok műsoros estélye.** A reformátusok műsoros estélye — tekintettel arra, hogy 3-án, szombaton az „Ámor” mozgó a koronázási filmet fogja bemutatni — egy héttel később, folyó hó 10-én lesz megtartva, a már közölt szép műsorral.

Életem.

Szombati-Szabó István versei.

Kalácsa kladása. Kolozvár 1922.

Ki küldte ezt a levelet,
 Hogy nincsen benne üzenet?
 S ki az, aki mégis rája
 A választ várja?

Az élet meghatározása. Az örök kérdőjel, az örök kérdés a lehető legegyszerűbb formában. Többi verseiben is mindig ilyen mélyen jár s amellett mindig ilyen egyszerűen, tisztán, világosan fejezi ki magát. Az életet már csak így tudja látni: messziről, inkább nyugodtan, mint haragosan vagy lázadással. Nyugodt szomorúsága aztán önkéntelenül is a hasonlatokban nyer kifejezést. A költői hasonlatok gazdagsága Szombati-Szabó István költészetének jellegzetes vonása. Azért is tértem rá mindjárt, mielőtt tovább beszéltem volna verstémáiról, mert a hasonlatok és képek tárgyalásánál (vagy inkább csak megmutatásánál) költészetének, költői alaphangjának összes jó és rossz tulajdonságai kimutathatók.

Már említettük s a fenti idézet már egymaga is tanúság arra, hogy gondolatait mindig egyszerűen fejezi ki. S nemcsak szavaiban, de képeiben és hasonlataiban is az. Már pedig képekben és hasonlatokban olyan gazdag, hogy szinte tulsok. Ez teszi néha monotonná, bár a legtöbb helyütt költeményének tárgyával lehetne menteni eme fogyatékoságát, ami természetesen csak esetleges s a művészi hatás nem mindenkinél bizonyos. Így szerelmes verseiben a szerelmes szív száz alakba öltözteti szerelmét (Széfa szépségének dicsérete, Együgyű szerelmi vallomás, Ha nem vagy itt) míg más-

hol a kontrasztal, amit pointnak a vers végére tesz, megbocsátatja velünk, hogy a hasonlatok zuhanyagján kellett átvergődnünk. Az „Elhagyottság” című versében például milyen szemléltető módon állítja elének a boldogságot, amelyet ő ha nem látna, akkor se lenne boldogtalanabb. Vagy a „Viaskodás önmagam ellen” című verseiben is, amelyek vezetnek a kötetben egyszerűség, mélység, kifejezőség szempontjából. Egyik kritikusa verseit a népdalhoz hasonlította. Való igaz, hogy nemcsak rokonságban van a népdallal, de pld. a „Viaskodás önmagam ellen” egyenesen az leheme. A nép eszjárását híven kíséri, azt látja meg, amit a szánóvető magyar paraszt, olyan hasonlatokat vetít elének, amelyek csak a föld munkásának széperzékből származhatnak.

Kézzelfogható valóságok versei. A filozófiai mélységeket egyszerű földi ruhákba öltözteti s ezáltal nemcsak hogy nem rongja az eredeti gondolatot, de még sokkal szebben kidomborítja, érthetőbbé teszi s ami a fő, mindenki előtt az lesz. Nemes egyéniségű költészetének eme tárházát, ha módombá állana, kiosztanám a nép között, hogy térjenek vissza a már oly régen elszakadt költőkhöz. Mert azok immár majdnem kivétel nélkül érthetetlen nyelven irtak verseket. A Szombati-Szabó versei pedig az övék, egészen az övék.

Szépségükből s ha úgy tetszik, modernségükből azért nem veszítenek. Mert vajjon ki ne tudna szépet találni ebben a két sorban:

Majd kergeti a vágyat a remény,
 Mint szép paraszt-lányt szép paraszt-legény.

Vagy amikor a Széfa csókjáról ilyeneket mond:

Legyen a csókok kedves és szelid,
 Mint téli esteken a lámpafény

Vagy:

Mint nyári délután a hegy-tető
 Legyen a csókok termékeny eső.

Vagy:

Izes legyen, mint otthon sült kenyér
 És ártatlan, mint álmában az ember
 És nyugtató, mint fáradtnak az árnyék.

Azán:

Csókóktól üres
 Koldus-tarisznya balunkon a szívünk

Vagy:

Borus szerelmem önti záporát
 Csók záporát rád, mint nagy barna felleg...

Tovább:

Tavaszi hiába pongyolál meleg
 Szellők selymébe, mint egy gyermeket.
 A nap hiába csorgat aranyat,
 Nem gyógyítanak meg éngem a nyarak.

Később:

Hogy csók-rögökkel egymást eltemetnénk

És:

Április jár itt: izgága suhanc

Vagy pedig:

Ti pedig imák: bus szívek tegezéből
 Kérések nyilaival lövöldözzétek az eget.

Vagy amikor azt mondja, hogy „pitykének tavakat viselnék” vagy amikor vágydinamitokról beszél. Félek, nem is találtam el a legjellegzetesebbeket, de hiszen ki győzné felsorolni azt a sok szépséget, ami e könyvből elébünk tárul? A költő már megnyugodott s az életet úgy veszi, ahogy van. Ebből keletkezik, hogy néha az egész vers csak egy gondolat, különböző hasonlatokba öltöztetve. Olykor-olykor meg egy

A Dévai Zeneegyesület hangversenye.

Hétfőn este tartotta meg a Zeneegyesület többször elhalasztott hangversenyét a vármegyeháza dísztermében. A terem kitűnő akusztikája csak fokozta a hely imponálás hatását, a zsúfoltság pedig a muzsikások kedvét, mert bizony *csupán a muzsika* kedvéért a mi közönségünk nem nagyon szokta magát törni.

A műsor Mozarttal kezdődött lendületesen, több erővel, mint azt a Serenade és Menuet természetete, valamint a mozarti stílus dinamikája magával hozta volna. Viszont az Andanteban, valamint a Paul Luon Barcarolájában a hangerőt már a megfelelő fokon találtuk, s így azok hangulata kifogástalanul érvényesült. — Kellemben hatott a Schubert Miliharmarscha, valamint Haydn Rondója, bár az előbbi főtemájának előadása több keménységet is elbirna, köznyelven: ropogósabb is lehetne. Hatásos volt a műsor befejező száma: Wagner: Tannhäuser Marscha, amely nagy feladatok elé állítja a legjobb zenekart is. Wagnerrel egyébként úgy vagyunk, hogy még a legjobb előadás mellett is a *a nagy orchester Besetzungok* jutnak eszünkbe, amelyekkel az *igazi* Wagner szól hozzánk. Jól tudjuk, hogy a zenekar heterogén elemekből áll, ismerjük azokat a nehézségeket, amelyekkel *Schneider* karmesternek a begyakorlás és rendezés körül küzdenie kell, fáradságát méltányoljuk is, s jól tudjuk, hogy súlyosabb műfajokkal a csaknem tisztán vonósokból álló zenekarral a dologba beugrani nem lehet és nem is tanácsos, — s a helyi viszonyok között gewandhausi mértékkel mérni nem szabad — de éppen a helyi viszonyok szempontjából megállapíthatjuk, hogy a zenekar *játéka az átlagos nívón felül áll*, összjátéka fegyelmezett és hajlékony, fejlődésképes, s így a komoly zene népszerűsítése körül jelentős tényezőül van hivatva tovább működni. A sikerült hangversenyt kellemben egészítette ki dr. *Lányi Hedda* éneke, aki finoman, zenei intelligenciával néhány Schubert, Chopin, Lányi és Bredecianu dalt énekelt zongora és zenekari kíséret mellett. (H. D.)

Üzembem a dévai Catarina tésttagyár.

Látogatás a tésttagyárban.

Déva város fejlődő közgazdasági életének legjobb bizonyítéka az ujonnan létesült tésttagyár s ezért nem tartjuk érdektelennek a Déva és Vidéke olvasóinak is bemutatni.

A tésttagyár igazgatója kedvesen és szívesen fogad. Elmondjuk jövetelünk okát s ő mindjárt a legnagyobb előzékenységgel áll rendelkezésünkre, — vállalja a kalauzólást, a nem is olyan hatalmas tésttagyárban.

Első utunk a liszt- és vízfelvevő készülékekhez vezet, amelyekből az anyag lemérlegelése után a liszt és a víz a dagasztó gépekbe kerül. Megtekintésünk alatt a dagasztógépek nem működnek, mivel a prés nem győzi a munkát. A megdagasztott tészta a nyújtógépbe kerül. Itt két férfimunkás látja el a dolgot és vágja ki azokat a tésttagkorongokat, melyek a présbe kerülnek s amely a kész csötészttát (makaróni) csak úgy ontja magából.

Ez a makarónigyártó gép a legérdekesebb (s talán a legkomplikáltabb is). Az igazgató felvilágosítása szerint óránként egy métermáza tészttát képes feldolgozni. A prés egy adagjából, mely 20 korongból áll, a gép 6 1/2 méter hosszú makarónit gyárt. A kész csötészttát mindjárt ott helyben a megfelelő nagyságra szétvágják s átviszik a szárítóba, ahol a munkáskisasszonyok simogatják (hogy egyenesek legyenek) és a szárító deszkákon helyezik el.

Az anyag tulajdonképpen már ezzel elkészült. A szárítás után a tészta a csomagoló osztályba kerül. Itt is női kezek csomagolják be a különböző csomagokba. 1/4, 1/2 és 1 kilós csomagokat készítenek. Itt ragasztják rájuk a kis vignettákat is, ami után a kész csomagolt áru a raktárba kerül.

A raktárban magyarázza az igazgató, hogy a négyféle (1-es, 2-es, 3-as, 4-es) makarónin kívül levestészttákat és szarvacskákat is gyártanak. Arra a kérdésünkre pedig, hogy mi lesz a maradék csötészttával, azt feleli, hogy megőrlik s a legjobb prézli válik belőle.

A tésttagyár az eredeti tervek szerint teljesen

üzembem van és mindazt gyártja, amit alapítói akartak. Az eredeti tervet még csak annyiban nem hajtották végre, hogy kenyert még nem gyártanak. De ezt csak későbbi időre is tervezték.

Rövid pár perci látogatásunk után azzal bucsuzunk el, hogy annakidején majd a kenyérgyártás titkaiba is ilyen könnyen és kedvesen fognak bevezetni.

Hunyadvármegye közegészségügyi bizottságának ülése.

Hunyadvármegye egészségügyi bizottsága dr. *Dubleşiu* György prefektus elnöklete alatt múlt hó 26-án tartotta ülését a vármegyeház kistermében.

Dr. *Robu* Miklós vármegyei tiszti főorvos javaslatára elhatározták, hogy Vajdahunyadon és Zámon még egy-egy gyógyszertárat fognak felállítani.

Tekintettel arra, hogy a borbélyok és frizörök felületeségei miatt a bőrbetegségekre az utóbbi időben több eset volt, utasították a főorvost, hogy ilyen értelemben szigorú rendelet adjon ki a borbélyoknak és frizöröknek.

Szóba került a tej ellenőrzése is, amelynek érdekében a bizottság az alispánt kérte meg szigorú rendelet kiadására.

A bizottság különösen hosszasan foglalkozott a veszett kutyák által megmárt egyének helyzetével, illetőleg felkérte az alispánt, hogy tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a veszett kutya marások nagyon sűrűen voltak napirenden, intézkedjen, hogy a kóbor kutyák minél intenzívebb módon kiirtassanak.

Tapasztaltatott ugyanis, hogy a betegség egyes egyéneknél a minimális 15 nap helyett 12, 13 és 14 nap múlva már kitört, ami annak tulajdonítható, hogy a veszettség méreg virulenciája a passage (átadás) által fokozódott s így a marás sokkal veszélyesebb.

A bizottság ezután még a kávéházak, vendéglők és korcsmák tisztántartása érdekében kiadandó rendelettel foglalkozott, mivel ebben a tekintetben több helység sok kívánnivalót hagy hátra.

Az ülés ezután véget ért.

SPORT.

Mi lesz a sporttal? ...

Ez a kérdés tölul előtérbe most, mikor kitarvaszodik! Románia minden városában már megtették az előkészületeket a tavaszi sportidényre, sőt nagyon sok erdélyi városban már az elmúlt vasárnap szezonnyitó mérkőzéseket játszottak és erősen tréniroznak, hogy a tavaszi idény mindenütt a legrészebb élvezeteket nyújtsa. Aradon a két régi rivális, Kinizsi—AAC játszott eldöntetlen eredménnyel, Vulkánban az atletikai pálya megjavítása mellett új tribün készül, melyet a trónörökös jelenlétében fognak megnyitni, Lupényban új sporttelepet építenek, csak Déván nincs még semmi. Hát itt már nem kell pálya! Van szép pálya, nemsokára tennispálya épül mellé, a játékosok már türelmetlenül várják az első rugásokat.

Az atletikában? ...

Eddig mindig csak üres szóbeszédet hallottunk, de bár már látnánk egy futó-, egy súly- vagy gerelydobó traininget. Hát ilyen nem volt már ősidők óta! Pedig ez igazán csekély megérdemeltetésbe kerülne! Hát gyerünk csak ki a friss levegőre, míg nem késő, mert különben... mi lesz a sporttal?! ...

szimbolumot cifráz ki a leghűbben, a legtalálóbban (Fekete vonat).

A Széfa ciklus szerelmes verseket tartalmaz. A költő vérbéli talentuma azonban az Életem ciklusban csúcsoadik ki Életem, Fekete vonat, Élet-látás, Viaskodás önmagam ellen mindmind egy mélységből származnak és egy magasságig szárnyalnak. A modern ember feleletkeresése csendül ki belőlük. A megnyugvás azért mindegyikből kiáramlik. A megnyugvás, hogy másképp úgy se lehet.

Hitvallás messiások földjén a magyar bánatot zengi Erdő, erdő, kerek erdő, Vak-Vazul herceg panaszkodása, Magyar Gangesz, ó gyászok szent folyója, Néma harang az őrtoronnyban, Hitvallás messiások földjén klasszikus alkotásai a kötetnek. E versekben már nem halmoz annyi képet, hanem arányos szerkezettel domborítja ki érzését vagy gondolatát. A meder néha azonban itt is túlszéles. Magyar nyugalma szétfolyik, mint a Tisza a rónán. Elárad s víz, víz magával. Talán észre se veszed, hogy sokáig utaztál. Olyan kellemben habjain ringatózni, annyi szépséget lehel az égre, annyi szépséggel keli fel a napot, vagy dobja a sötétbe és oly híven festi le a derűs délet, hogy önkéntelenül is minden művészi kritikusságot elhagyod magadtól és vele mész. Hívják a szépségek.

Vagy ki írta, festette le részletesebben a régi pátriát? Mennyi szépséggel vegyes szomorúsággal bucsuzik tőle. Ki írta le a néma, nyelvtelen harang fájdalmát jobban? Ki festette le szebben az Adriát? Ki érezte át jobban Vak-Vazul herceg éles fájdalmait? Ki kereste szebben az élet-probléma megoldását?

S ez a lélek, aki az uttalan mélységekben és

láthatatlan magasságokban biztosan vezeti lelkének hajóját, kedves rimjátékokban festi a telet, harangozza be az ősz s állítja elénk a délutáni sziesztát. Színekkel, hangulatokkal, egy-egy mozdulattal olyan kitűnő képeket fest, hogy meg kell állanunk előtte, akármilyen kicsinyesnek is gondolnók, mint pld. a „Délutáni szieszta”. Szinte magadat érzed a mély fotelben, szivarral a szádban, édes álomnak kezdetén. És találunk-e szebb, igazabb kifejezéseket a népnél, mint a Széfa-ciklusban? Olyan egyszerűek és mégis annyi őszinte lélek van benne. „Az Isten áldja meg a lelket”, vagy amikor ezeket mondja:

S mint léckerítés kis kertek körül:

Vidám napok kerítsenek körül

Oltalmazón, mint kertet a kerítés.

Friss falusi levegő csapja meg arcodat. Felésmélsz, hogy még van tiszta érzés, magyar érzés a világon s azt nem muszály holmi nagyoló mondásokba öltöztetned. Mert van még magyar szó, van még magyar kép, mely helyénvaló, kifejező és klasszikus is amellet.

Verseinek nyelve tömör, kifejező és magyaros. Formái valósággal ötvösmunkák. A legprecízebben vannak kicsiszolva. Szépek, csengőek, de zúgnak is, ha szükség van reá.

Szombati-Szabó István mélysége és súlyos tartalma mellett én ezt a speciális magyar szellemű kifejező formát találok a legrészebbnek, legeredeibbnek és elsőrendű érdemének. Na gyon elszokhattunk, úgy látszik, a magyar tartalomtól, hogy sokan észre se veszik ennek a nagyon fontos voltát.

Szombati-Szabó István e verseskönyvét minden erdélyi magyarnak kötelessége elolvasni.

Kovács Károly.

HIREK.

— **Előléptetés.** Pop Márkot, a dévai adóhivatal főpenztárnokát hivatalfőnökké léptették elő.

— **Dr. Neumann József dévai főrabbi távozása.** Dr. Neumann Józsefet, a dévai zsidó hitközség nagytudású és rokonszenves főrabbját a brassói zsidó hitközség egyhangú lelkesedéssel főpapjának választotta meg. Dr. Neumann József 1915-ben jött városunkba, ahol 7 évi működése alatt nemcsak a zsidóság, de az egész város rokonszenvét és elismerését érdemelte ki s éppen ezért távozását őszintén fáljaljuk. A volt dévai főpapot Brassóban nagyon szépen és teljes lelkesedéssel fogadták és mult hó 28-án már be is iktatták állásába. A dévai zsidó hitközség így egyideig rabbi nélkül marad.

— **A Hunyadvármegyei Régészeti Társulat közgyűlése.** A Hunyadvármegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Társulat f. hó 4-én, vasárnap d. u. 4 órakor a dévai állami főreáliskola zenetermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A „Vármegyei Múzeum” alapszabályainak bemutatása. 2. A Társulat új alapszabályoknak jóváhagyása. 3. Az igazgatóválasztmányi tagoknak és tisztviselői karnak megválasztása. 4. 4 tagnak a „Hunyadvármegyei központi muzeumi bizottság”-ba való kiküldése. 5. Esetleges indítványok.

— **Ipartestület közgyűlése.** Folyó hó 4-én d. u. 3 órakor tartja — most már a megjelent tagok számára való tekintet nélkül — XXXIX. évi rendes közgyűlést a dévai ipartestület.

— **Halálozások.** *Özv. Tarján Jánosné* szül. Hanzulovics Anna mult hó 27-én 61 éves korában Déván elhunyt. Temetése f. hó 1-én ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunytban dr. Tarján Kristóf főreáliskolai tanár édesanyját gyászolja.

Ferber János piskii kereskedő mult hó 28-án Piskin meghalt.

— **Az iparos otthon folyó évi február 25-én tartott rendes közgyűlésén dr. Gróza Pétert** kiváló közgazdasági tevékenységének elismerésül örökös diszelnökévé választotta meg.

— **Iparkamarát Dévának.** A dévai ipartestület kebelében mozgalom indult meg Déván egy iparkamara felállítására iránt. E szép törekvést csak elismeréssel fogadhatjuk, mert egy nagyon régi hiányt pótolna s igen fontos szerep jutna az egész vármegyét felölelő tevékenységére. Vármegyénk, mint az ország legnagyobb vármegyéje, de egyúttal legnagyobb ipari territórium, már földrajzi helyzeténél is igen nehézkesen tud a jelenlegi kamarai beosztás mellett rendszeres összeköttetést fenntartani Araddal. De igazságtalan már abból a szempontból is, hogy Arad megye inkább mint mezőgazdasági megye nem kerülhet tömör ipari léttel bíró vármegyénk fölé.

— **5 millió 200000 lei fölösleget mutat ki a vármegye** legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén az alispán a különböző alapok zárszámadásai alapján — a „Hunyadvármegye” értesítése szerint. Ámbar lapársunk homályos fogalmazása miatt nem tűnik ki, vajjon ez az összeg elkölthető-e hasznos beruházásokra, szerkesztőségünk azon gondolkodott, mi mindent lehetne ezen összegből megcsinálni, illetve mihez lehetne hozzájárulni, vagy mit fejleszteni. És az alább felsorolt hiányok pótlására gondolt, amelyek létesítése és fejlesztése életbevágó, vagy kulturigény s ezeket — ez alkalommal — minden megokolás nélkül közöljük: 1. Modern gőzfürdő létesítése. 2. Kórházi felszerelés kiegészítése. 3. Szegény-ház befejezése és átadása a létesítendő ipariskola céljára. 4. Tekintélyesebb összeg kiutalása a Dévai Zeneegyletnek fuvó hangszerek vásárlása céljából. Hamarosan csak ennyi jutott eszünkbe s felkérjük lapunk olvasóközönségét ha valami, ezen összegből létesíthető, közérdeklő dolog még eszébe jutna, közölje velünk.

— **Eljegyzés.** Dr. Aldan Adrian körorvos és Heel Lujzika február 27-én tartották eljegyzésüket Déván.

— **Megnyílik a népkerti vendéglő.** Doda János vendéglős jóhírnevű népkerti vendéglőjét f. hó 10-én újból megnyitja. Elsőrendű ételek és italok a legtisztábbban és legolcsóbban lesznek felszolgálva. Amíg a kedvezőtlen idő tart, a helyiség fűtve lesz.

— **A petrozsényi Kereskedelmi Tanács teaestélye.** A Kereskedelmi Tanács petrozsényi osztálya ma, f. hó 3-án este 9 órakor az Apolló helyiségeiben teaestélyt rendez. A tea kiszolgálása közben petrozsényi és másvidéki parkettáncospárok modern tánckreációkat fognak bemutatni Jazz Band zenekísérettel.

— **Az 1902. évben született ifjak sorozása.** Az 1902. évben született s az 1924-es korosztályt alkotó ifjak sorozása február hó 28-án kezdődött és 1923. április 23-ig tart. Déván a következő községek ifjait sorozzák: Március 25-én: Déva város és Piski (Simeria Col.) Március 26-án: Bácsi, Burjánfalva, Alsókajanel. Március 27-én: Kersec, Csértés, Haró. Március 28-án: Felpestes, Szántóhalma, Piski. Március 29-én: Solymos, Valisóra, Vecel. Március 30-án: Marosillyei út (Plecare la Iia) Marosillyén: Március 31-én: Marosillye, Dobra, Vorca, Zam. Április 3-án: Branyicska, Burzsuk, Furksora. Április 4-én: Guraszáda, Guradobra, Lapusnyak. Április 11-én: Lapuşul-inferior, Roskány, Szirb. Április 12-én: Kudzsiri út (Plecare la Cugir). Kudzsiron: Április 13-án: Kudzsir, Romosz, Vinerea. Április 14-én: Alkenyér, Vajdej, Balomir. Április 15-én: Szászvárosi út (Că'ă oria la Orăş'ie). Szászváros: Április 16-án: Tordos, Jeleđinji, Oaş ioara. Április 17-én: Beriu, Romosz, Kosztó. Április 18-án: Szászváros, Bencenc, Dăcul-Mare. Vulkánban: Március 3. és 4-én Vulkán. Petrozsényben: Március 5-én: Livazény. Március 6-án: Petrilla. Március 7., 8., 9-én: Petrozsény. Pujon: Március 10-én: Livadia de camp, Puj, Rău-barbat, Rău alb. Március 11-én: Felsőzállaspatak és a hátszegi út (Plecare la Haţeg) Hátszeg: Március 12-én: Totesd, Prş'eana, Sântamaria. Március 13-án: Alsószilvás, Streisangeorgiu. Március 14-én: Hátszeg. Március 15-én: Sănpetru, Rău demorî, Răchitova. Március 16-án: Gredistye, Lunca-cerni inferioară, Russ. Március 17-én: Klopotiva, Demsus, Felsőfarkadin. Március 18-án: Bukova, Brelea-română, Kitid. Március 19-én: Hunyad felé (Plecare la Hunedoara). Vajdahunyadon: Március 20-án: Vajdahunyad, Botez. Március 21-én: Teliucul-inferior, Toplica, Răcăşia. Március 22-én: Pestinul mic, Hosdát, Gyalár. Március 23-án: Govasdia. Cerial. Bunila. Március 24-én: Déva felé (Plecare la Deva). Lupényban: Február 28-án és március 1-én Lupény, március 2-án Hobica ifjait sorozták. A sorozások minden reggel félnyolckor kezdődnek.

— **Megdrágult a villany.** A városi tanács a napokban hagyta jóvá a Dévai Villamossági R. T. áramdíjfelülmelési kérését. Eszerint 1923. február 1-től az áram hektowattónként 1 lei, az eddigi 50 banival szemben. Emelés tehát 100 százalékos.

— **Az „Amor” mozgó jövő heti műsora.** Vasárnap és hétfőn a koronázási film. Kedden: Fantoche hercegnő, amerikai bünygyi affér 5 felvonásban. Főszerepben Weber Mari. Csütörtökön: Modern lovag. Dorian film. Szombaton, március 10-én a ref. műsoros estély miatt nem lesz előadás.

— **Hetven százalék fizetéselőleget kapnak a nyugdíjas tisztviselők.** Bukarest, február 26. Minthogy Erdélynek és Bukovinának átszólása óta a volt magyar és osztrák nyugdíjas tisztviselők fizetésének kiutalására vonatkozólag törvényt még nem hoztak, a pénzügyminiszter elhatározta, hogy ezek a tisztviselők, ha a korlátár betöltése, vagy betegség miatt már nyugdíjban vannak, nyugdíj címén utolsó fizetésük 70 százalékát kapják. Ezt az acontót kapják a

tisztviselők mindaddig, míg nyugdíj jogosultságukat szabályozzák. Ha az új általános nyugdíjtörvényt, melyet most dolgoznak ki, megszavazzák, akkor ez a kérdés véglegesen eldőlt. Ennek az acontónak kiutalása céljából a tisztviselők forduljanak az illető terület pénzügyigazgatóságához. A fizetési előleget csak azok a tisztviselők vehetik fel, akik a román impérium alatt már szolgáltak és utóbb letették az állampolgári esküt.

— **Pósta- és távirászkatonaujonckor szabadságolása.** A hadsereg vezérkari főnöke elrendelte, hogy az 1922-es évfolyambeli ujonckor, kik bevonulásuk előtt pósta- és távirászkatonaujonckor teljesítettek, határidőnélküli szabadságot kapjanak azon feltétellel, ha azonnal jelentkeznek a pósta- és távirászkatonaujonckor vezérigazgatóságnál szolgálatvétel végett.

— **Ipartestületi csoportkép.** Felkérjük az ipartestület összes tagjait, hogy lefényképezés végett mielőbb jelentkezzenek Vadnai Béla fényképésznél. *Ipart. elnökség.*

— **Nyilvános köszönet.** Déva város tanácsa ezúton is halás köszönetét fejezi ki a Dévai Közgazdasági Banknak 400 leies adományáért. Az adományból 200 lei a szegényalapra, 200 lei pedig a tűzoltók alapjára lett fordítva. — Ugyiszintén legmélyebb köszönetét fejezi ki a városi tanács Thiesz Mihálynak a dévai népkert alap javára adott 1000 lei adományáért.

— **A rozsliszta ára 4 lei.** A Kereskedelmi és iparügyi miniszterium 8086/923 sz. rendelete értelmében a rozsliszta 70%-ra dolgozható fős ára kg-ként a malomban négy lei lesz.

— **Talált arany karkötő.** A filharmonikus zeneestélyen a vármegyei háznál találtatott egy arany karkötő, melyet jogos tulajdonosa nálam az üzletben átvehet. Bencsik Zsigmond, Déva.

— **Nyugtázás.** Febr. hó 13-án a D. M. T. K. jelmegestélyén felülfizettek: Dr. Groza Péter, Gál Nándor, Dolcsig János, Laufer Vilmos 100—100 lei, Antony Sándor 75 lei, Lövy Hermann 65 lei, Dániel Lajos, Minorits Lukács, Schneeweis Hermann, Redán N. 60—60 lei, Kohn Ferenc, Doda János, Hirsch László, dr. Szegő Ernő, Danity István, Jonász L., Gál Béla, ifj. Beteg Pál, Kalocsai Simon, Ferenci Márton 50—50 lei, Hagedüs Péter, Tamás N., Breier Emil, Székely Lajos 40—40 lei, Hollós Antal 35 lei, Rappaport I. 30 lei, Breier Sándor, Roser M. né, Igna N., dr. Laufer Andor, N. N. 25—25 lei, Baiu György, Fürst Simon, Mayer Lajos, Károlyi Gyula, Makula Lajos, Janc János, Kolozsvári Árpád, Csib János, Cseb András, Moldvai Robert, Párdos Demeter, Hegér József, Vass Bercl, Buda Elek, Barabás János, Barabás András, Czitrom S., Szirb Lajos, Bubárnik Miklós, Nusbaum József, Nusbaum László, Steantius N., Sarkadi Elek, Demeter W. Popescu N., Bencsik Zsigmond, Krausz Leó, Krausz Lajos, dr. Hollós Vilmos, dr. Fenichel, N. N., Szilágyi N., Nagy Sándor, Bontis Árpád, Kovács Lajos, Schenker József, Nusbaum Miklós, Schumann Ernő 20—20 lei, Surányi Elemérné, Kirschenbaum Dávid, N. N. 15—15 lei, Hollós Andor 13 lei, Rappaport József, Kerepessi Tamás, Tavasz N., Perlmuter I. 10—10 lei, Serbán N. 8 lei, Popov N., N. N. 5—5 lei, melyekért halás köszönetünket nyilváníttuk. *A D. M. T. K. vezetősége.*

— **A rendőrség közleménye.** Egy gazdátlan borju találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

— **Eljárás a C. F. R. féljegy elvesztésekor.** Azok, akik a félárjegy váltására jogosító arcképes igazolványukat elvesztik, kötelesek ezt a Monitorul Oficialban kihirdetni. A hirdetésnek tartalmaznia kell a könyvecske számát, a kibocsátás idejét s az illető tisztviselői címét és rangját. Az a hivatal pedig, amelynek előterjesztésére az igazolvány kiadatott, jelenteni köteles az igazolvány elvesztését a belügyminiszteriumnak, csatolva a M. O. hirdetését, avagy annak keltét és számát és oldalszámát, ahol a hirdetés megjelent. Mellékelendő továbbá az igényjogosult fényképe, valamint az állomás nyugtája, mely az új könyvecske díjának a lefizetését bizonyítja. Beküldendő még 20 lei is, mely a CFR vezérigazgatósága hivatalos lapjának hirdetésére szolgál. Ezen utóbbi hirdetés megjelenésétől számított hat héten belül adják ki az új arcképes igazolványt.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

B. GAL DEVA üveg- és porcellánüzlete

prompt szállít minden mennyiségben: csiszolt és préselt üvegárukat, TÁBLAÜVEGET, porcellánt, lámpát, keretlécet. Nagy raktárról választék disztárgyakban, alpaca evőeszközökben, zománcdényben. Elvállal képkeretezést és ablaküvegezést.

A Tordai Üvegyár Részvénytársaság képviselője és raktára.

Hibás tükreit újra átdolgozza HUNWALD

a legmodernebb gépekkel felszerelt tükkögyár,
üvegcsiszolda és üvegezési vállalata

Interurban telefon 1-47. CLUJ-KOLOZSVÁR. Lloyd 1198
226 10-

Aluminium-töredéket

minden mennyiségben veszek
Fleiszig és Hirschfeld, Arad.

ÜGYES FIU

— legalább két középsztyályt végzett —

TANULÓNAK
fizetéssel felvétetik.

LAUFER V.

könyv- és papirkereskedése, Déva.

KELME-MŰFESTŐ- ÉS VEGYTISZTÍTÓ

CHEMIAI-INTEZET

DEVA, STR. GRIVITEI
(BOLGÁR UTCA)
a régi gőzmalomban.

Gyászruhák
24 óra alatt
feketére festetnek.

GYŰJTŐHELYEK:

Dobra Plactér: Popovics-
féle kalapüzletben. Deva Strada Regele
Ferdinand No. 12
Walter-féle fodrász-üzletben.
Vajdahunyad Cseh József-féle
férjiszabó-üzletben.

HÁTEG: özv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomójában.

LIDOLT FERENC.

ÜVEGESEK

a szükséges nutos ablakokat
olcsó áron beszerezhetik:

Hirth Ádám asztalosmesternél, Déva

Strada Cuza Voda (Malomtér) 1 szám.

Egy teljesen berendezett

38 3-3

**mozi-
felszerelés**
mótor és dinamóval
eladó.

Cim a kiadóban.

Róka, vadmacska és ruhák festését, gallér és kézelők tisztítását

az „UNIO” kolozsvári gőzmosó
részére újlag elfogadja

GERBER CIPŐÜZLET.

Eladó egy forgalmas utcá-
ban 3 szoba, konyha
és mellékhelyiségek-
ből álló — rövid idő
alatt beköltözhető — **ház.**

Cim a kiadóban.

APRITOTT TŰZIFA

házhöz szállítva minden mennyiségben
KAPHATÓ

314 -11

GÁL B., DÉVA.

Saját termésű, csiraképes

42 1-1

KONYHAKERTI MAGVAK

kaphatók özv. Szabó Józsefnénál, Csángótelep.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására hozni, hogy Déván, Str. G.
Avarescu (Laktanya-u.) 8. sz. alatt

szobafestő- és mázolóműhelyt

nyitottam. — Elvállalok legujabb bécsi
idényminták szerint szobafestéseket a
legrövidebb idő alatt és legjutányosabb
árak mellett ugy helyben, mint vidéken.

Ugyanitt egy jó fiu tanulónak felvétetik.

LÖBL MANÓ szobafestő és mázólo DÉVA.

37 3 3

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Băncii „BANCA ECONOMICA” s. p. a. din Brad sunt convocați la

XII adunare generală ordinară

pe Duminică, la 18 Martie 1923 în localul institutului cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării. 2. Raportul direcțiunii și comitetului de supra-
veghere și aprobarea bilanțului. 3. Deciderea supra profitului net. 4. Alegerea 3 membre în
comitetul de supraveghere pe timp de 3 ani și întregirea direcțiunii. — 5. Modificare a statutelor.

AVIZ. În baza § 15 a statutelor dreptul de luare a cuvântului și de votare numai din partea acelorora sa
poate exercita, care au depus înainte de adunare contra unui bon de primire acțiunile scrise pe numele lor dinpreună
cu couponetele nescadente în Brad la cassa institutului, sau la cassa de păstrare generală, sau la banca economică
pe acții în Deva.

ACTIVA.

CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1922.

PASIVA.

Mobilar	7760 16	Capital societar	150000
Realități	398 91	Diversi creditori	565
Casa institutului	20000	Dividende neridicate	184 50
Lombard	29	Depuneri	336830 69
Efecte	89430 77	Fond de rezervă	453
Obligațiuni hip.	6720 50	Imposite	937 32
Valuta	432	Interese transitorii	463
Cont curent	50716 09	Profit pe anul 1920	6410 82
Cassa	201293 79	" " " 1922	5220 39
Cambii	122348 50		
Obligațiuni	1935		
	501064 72		501064 72

Brad, la 28 Februarie 1923.

DIRECȚIUNEA:

Adolf Sieber m. p. Dr. Böhm Vilhelm m. p. Alexandru Kugel m. p. Albert Bradl m. p.
membr. dir. membr. dir. dir. executiv membr. dir. președinte.

László Antal m. p.
membr. dir.

I. Reichenberger m. p.
membr. dir.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l'am aflat exact.

Molnár Lajos m. p.
membr. supravegh.

Auer Imre m. p.
preș. de supravegh.

Haltrich Frigyes m. p.
membr. supravegh.

HEGEDŰK

HEGEDŰHUROK

és

ALKATRÉSZEK

ZENEMŰ-

UJDONSÁGOK

állandóan

kaphatók

és

megrendelhetők

V. LAUFER

könyv- és
zeneműkereskedésében
DÉVA.

Benzin, petroleum, különbféle olajok

állandóan kaphatók ugy
cisternában, mint hordókban

Schuleri Testvérek és Társai cégnél

Sürgönycim: Schulercomp.

DEVAN.

TELEFON: 8.

41 2-3